

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2014-2-23 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 14-29/597-263
Karar Tarihi : 20.08.2014

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Kenan TÜRK, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR,
Fevzi ÖZKAN, Dr. Metin ARSLAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ

B. RAPORTÖRLER: Doç. Dr. Aydın ÇELEN, Cemile YÜKSEK, Ali ŞENGÜL

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : - Çilek Mobilya Sanayi ve Pazarlama Ticaret A.Ş.
İDTM A3 Blok, Kat:17 No:469 Yeşilköy 34149 İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Çilek Mobilya Sanayi ve Pazarlama Ticaret A.Ş.'nin Trabzon'da faaliyet gösteren yetkili satıcıların yeniden satış fiyatını belirlediği iddiası.
- (2) **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 26.05.2014 tarihinde giren başvuru üzerine hazırlanan 12.06.2014 tarih ve 2014-2-23/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, 25.06.2014 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve 14-22/446-M sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca düzenlenen 13.08.2014 tarih ve 2014-2-23/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **G. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle; Çilek Mobilya Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Çilek Mobilya) tarafından, Trabzon ilindeki yetkili satıcıların perakende satış fiyatlarının belirlendiği, söz konusu belirlemelere uymayan yetkili satıcıların Çilek Mobilya tarafından denetlenmesi suretiyle rekabetin engellendiği iddia edilmektedir.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; dosya konusuna ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı; ancak Çilek Mobilya'ya 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, yetkili satıcılık sözleşmesi hükümlerinin 2002/2 sayılı Tebliğ'e uygun hale getirilmesi konusunda görüş yazısı gönderilmesinin yerinde olacağı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

- (5) Çilek Mobilya ve yetkili satıcıları bebek, çocuk ve gençlere yönelik mobilya ve oda aksesuarlarının (tekstil, halı, uyku, oturma, aydınlatma, oyun, ergonomik çalışma grupları) üretimi, satışı ve pazarlamasıyla iştigal etmektedir.
- (6) İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 20. maddesinde "...inceleme konusu işlem, gerek ürün gerekse de coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor ya da alternatif tüm tanımlar açısından rekabeti bozucu bir etki söz konusu oluyorsa pazar tanımı yapılmayabilir."

denilerek, alternatif pazar tanımları açısından rekabetçi endişe yaratmayan işlemlerde Kurul'un ilgili pazar tanımlamayabileceği ifade edilmiştir.

- (7) Bu çerçevede pazar tanımının kesinliğinin değerlendirmeyi değiştirmeyecek oluşu nedeniyle dosya kapsamında ilgili ürün ve coğrafi pazarın belirlenmesine gerek duyulmamıştır.

I.2. Tespitler ve Değerlendirme

- (8) Önaraştırma konusunu, Çilek Mobilya'nın Trabzon ilindeki yetkili satıcıların perakende satış fiyatlarını belirlemek suretiyle rekabetin engellendiği iddiası oluşturmaktadır.
- (9) Bu çerçevede raportörlerce Çilek Mobilya'nın yönetim ofisinde yerinde inceleme yapılmış, ancak Çilek Mobilya'nın yetkili satıcılığını yapan işletmelerin yeniden satış fiyatını belirleme serbestisinin engellendiğine ilişkin herhangi bir delil elde edilememiştir. Teşebbüsten, yetkili satıcılık sözleşmesinin bir örneği ve yetkili satıcılar tarafından tanzim edilen faturaların örnekleri talep edilmiştir.
- (10) Tek tip sözleşme niteliğinde olan "Yetkili Satıcılık Sözleşmesi"nin değerlendirme açısından önemli olan hükümleri aşağıda belirtilmiştir.
- (11) Sözleşme'nin "Emtiyayı Satma Koşulları" başlıklı (b ve c) maddeleri aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir:

"...ÇİLEK bu sözleşmenin yürürlüğü süresince Yetkili Satıcı'nın emtiayı müşterisine satış fiyatını (perakende satış fiyatını) tek taraflı olarak tavsiye edecektir. Yetkili Satıcı bu sözleşmenin yürürlüğü süresince ÇİLEK tarafından tek taraflı olarak tavsiye edilecek ve kendisine gönderilecek bu perakende fiyat satış şartlarını içeren sirkülere uymayı kabul ve taahhüt eder. Aksine bir davranış sözleşmeye aykırılık kabul edilir. ÇİLEK fiyat değişikliği yapmakta tamamen serbesttir.

Ucuzluk dönemlerindeki Yetkili Satıcı satış fiyatları, ucuzluk döneminin geçerli olacağı tarihler ve hangi emtia için geçerli olacağı ÇİLEK tarafından kararlaştırılacaktır. Yetkili Satıcı ucuzluk dönemlerinde, satış fiyatlarına uymayı, bu fiyatların altında ve üstünde emtia satmamayı şimdiden kabul etmiştir. Ancak Yetkili Satıcı ucuzluk döneminin devamı süresince önceden kararlaştırılmış fiyatın kendisi için değiştirilmesini talep edebilir. Bu takdirde ÇİLEK, dilerse ucuzluk dönemi satış fiyatını sadece talepte bulunan Yetkili Satıcı veya bir kısım/tüm Yetkili Satıcı'lar için geçerli olacak şekilde değiştirebilir. Yetkili Satıcı, ÇİLEK'in diğer Yetkili Satıcı'lar için tek taraflı olarak yürürlüğe koyacağı yeni ucuzluk dönemi satış fiyatına itiraz edemez..."

- (12) Öte yandan, Trabzon'da faaliyet gösteren yetkili satıcılar tarafından tanzim edilen fatura örnekleri incelendiğinde, ilgili ürünlerin satış fiyatının Çilek Mobilya tarafından tavsiye edilen fiyattan (katalog fiyatı) farklılaştığı görülmektedir.
- (13) 4054 sayılı Kanun'un "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar" başlıklı 4. maddesinde "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır" hükmüne yer verilmiş, aynı maddenin (a) bendinde; "Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi" ihlal örnekleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda, Çilek

Mobilya ve yetkili satıcıları arasındaki hukuki/ticari ilişkinin dikey anlaşma niteliğinde olduğu kabul edilerek şikayet konusu iddia 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında incelenmiştir.

- (14) Öte yandan, dikey anlaşmalar bakımından 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin nasıl yorumlanacağı ve uygulanacağı 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nde (2002/2 sayılı Tebliğ) düzenlenmiştir. Anılan Tebliğ ile sağlayıcının dikey anlaşma konusu mal veya hizmetleri sağladığı ilgili pazardaki payının %40'ı aşmaması ve düzenlenen şartları sağlaması durumunda söz konusu dikey anlaşmalar 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinden muaf tutulmuştur. Çilek Mobilya tarafından sunulan bilgilere göre, Çilek Mobilya'nın bebek, çocuk ve gençlere yönelik ürünlerden oluşan pazardaki payı (.....)'dir. Dolayısıyla, başvuru konusu iddia 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında değerlendirilebilecek niteliktedir.
- (15) 2002/2 sayılı Tebliğ'e göre alıcının kendi satış fiyatını belirleme serbestisinin engellendiği dikey anlaşmalar, anılan Tebliğ ile sağlanan muafiyetten yararlanamamaktadır. Ancak, dikey anlaşma kapsamında sağlayıcının yeniden satış fiyatını tavsiye etmesi mümkündür.
- (16) Çilek Mobilya ve yetkili satıcılar arasında imzalanan "Yetkili Satıcılık Sözleşmesi"nin yukarıda belirtilen hükümleri incelendiğinde, sözleşme metninde Çilek Mobilya tarafından yetkili satıcılara sunulan fiyatların tavsiye niteliği belirtilmekle birlikte yetkili satıcının, sunulan perakende fiyat/satış şartlarına uymayı taahhüt ettiği ve aksine davranışın sözleşmeye aykırılık kabul edildiği görülmektedir. Bu kapsamda, Çilek Mobilya'nın perakende satış fiyatı listelerini yetkili satıcılarına göndererek bu fiyatların dışına çıkılmamasını istediği yetkili satıcılık sözleşmesinden anlaşılmaktadır.
- (17) Öte yandan, yetkili satıcıların perakende satış fiyatlarının Çilek Mobilya tarafından sunulan fiyatlardan farklılaşp farklılaşmadığını ortaya koymak amacıyla Trabzon'da faaliyet gösteren yetkili satıcılara ait fatura örnekleri incelenmiş ve aynı ürünün farklı fiyatlardan satıldığı görülmüştür. Dosya mevcudunda yer alan faturalardan anlaşıldığı üzere flora standart large dolabın liste fiyatı (.....) iken, yetkili satıcılar tarafından 28.04.2014 tarihinde (.....)'ye; 03.03.2014 tarihinde (.....)'ye satılmıştır.
- (18) Sonuç olarak, Yetkili Satıcılık Sözleşmesi'nin "Emtiayı Satma Koşulları" başlıklı (b ve c) madde hükümleri dikkate alındığında, Çilek Mobilya tarafından sunulan fiyatların sabit veya asgari satış fiyatına dönüşmesinin muhtemel olduğu görülmektedir. Ancak, fatura örnekleri dikkate alındığında yetkili satıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisine sahip olduğu anlaşılmış ve yapılan incelemede Çilek Mobilya tarafından, yetkili satıcıların satış fiyatlarının belirlendiğine, buna uymayanlara ceza uygulanacağına dair herhangi bir delile ulaşılamamıştır. Bu çerçevede, soruşturma açılmasına bu aşamada gerek olmadığı, ancak Çilek Mobilya'ya Yetkili Satıcılık Sözleşmesi hükümlerinin 2002/2 sayılı Tebliğ'e uygun hale getirilmesi konusunda görüş gönderilmesinin yerinde olacağı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (19) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,
1. Dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca bu aşamada soruşturma açılmasına gerek olmadığına,
 2. Bununla birlikte, yetkili satıcılık sözleşmesi hükümlerinin 2002/2 sayılı Tebliğ'e uygun hale getirilmesi gerektiği, aksi takdirde 4054 sayılı Kanun çerçevesinde haklarında işlem başlatılacağı yönünde Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası

14-29/597-263

uyarınca ilek Mobilya Sanayi ve Pazarlama Ticaret A.Ő.‘ye görüş bildirilmesi için Başkanlığın görevlendirilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.